

รายงานสถานการณ์การกระทำความผิดภายใต้พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527
และที่แก้ไขเพิ่มเติม ไตรมาสที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (กรกฎาคม - กันยายน 2566)
และปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566)

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) โดยกองนโยบายพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน (กพช.) ขอรายงานสรุปภาพรวมสถานการณ์การกระทำความผิดภายใต้พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินฯ) ที่ กพช. ได้รับมอบหมายให้พิจารณา ดำเนินการในไตรมาสที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (กรกฎาคม - กันยายน 2566) และปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566) ดังนี้

1) ไตรมาสที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (กรกฎาคม - กันยายน 2566) มีจำนวน 138 คดี ดังนี้

- (1) การสนับสนุนข้อมูลอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ให้กับพนักงานสอบสวนและการให้ปากคำของเจ้าหน้าที่ส่วนป้องปรามการเงินนอกระบบต่อพนักงานสอบสวนทั้งในกรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาคเพื่อประกอบการดำเนินคดี จำนวน 101 คดี
- (2) การตรวจสอบข้อมูลข้อเท็จจริงที่ได้รับแจ้งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการหลอกลวงและฉ้อโกงประชาชน และประสานงานส่งเรื่องให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการตามข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จำนวน 12 คดี และ (3) การเป็นพยานในชั้นศาลในฐานะพยานโจทก์ (พนักงานอัยการ) ในคดีฐานความผิดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน จำนวน 25 คดี

เมื่อวิเคราะห์ในรายละเอียดของการดำเนินการสนับสนุนข้อมูลอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้เพื่อประกอบการดำเนินคดีให้กับพนักงานสอบสวนและการให้ปากคำของเจ้าหน้าที่ต่อพนักงานสอบสวนในไตรมาสที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (กรกฎาคม - กันยายน 2566) มีจำนวนทั้งสิ้น 101 คดี พบว่า ภาคกลางมีคดีเกิดขึ้นมากที่สุด จำนวน 37 คดี รองลงมา ได้แก่ กรุงเทพมหานคร จำนวน 28 คดี ภาคเหนือ จำนวน 15 คดี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 10 คดี ภาคตะวันออก จำนวน 8 คดี และภาคใต้ จำนวน 3 คดี โดยพฤติการณ์ที่เป็นการกระทำความผิดภายใต้พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินฯ ที่พบมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ (1) ชักชวนให้ออมเงินกินดอกเบี้ยที่มีลักษณะเป็นแชร์ลูกโซ่ (2) การชักชวนลงทุนซื้อทองคำ (3) ชักชวนเล่นแชร์ที่แอบแฝงแชร์ลูกโซ่ (4) การชักชวนลงทุนในหุ้น และ (5) การชักชวนลงทุนเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยน ตามลำดับ

2) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีจำนวน 442 คดี ประกอบด้วย 1) การสนับสนุนข้อมูลอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ให้กับพนักงานสอบสวนและการให้ปากคำของเจ้าหน้าที่ส่วนป้องปรามการเงินนอกระบบต่อพนักงานสอบสวนทั้งในกรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาคเพื่อประกอบการดำเนินคดี จำนวน 331 คดี 2) การตรวจสอบข้อมูลข้อเท็จจริงที่ได้รับแจ้งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการหลอกลวงและฉ้อโกงประชาชนและประสานงานส่งเรื่องให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการตามข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จำนวน 37 คดี และ 3) การเป็นพยานในชั้นศาลในฐานะพยานโจทก์ (พนักงานอัยการ) ในคดีฐานความผิดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน จำนวน 74 คดี

เมื่อวิเคราะห์ในรายละเอียดของการดำเนินการสนับสนุนข้อมูลอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้เพื่อประกอบการดำเนินคดีให้กับพนักงานสอบสวนและการให้ปากคำของเจ้าหน้าที่ต่อพนักงานสอบสวนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีจำนวนทั้งสิ้น 331 คดี พบว่า กรุงเทพมหานครมีคดีเกิดขึ้นมากที่สุด จำนวน 110 คดี รองลงมา ได้แก่ ภาคกลาง จำนวน 78 คดี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 66 คดี ภาคเหนือ จำนวน 34 คดี ภาคตะวันออก จำนวน 27 คดี และภาคใต้ จำนวน 16 คดี โดยพฤติการณ์ที่เป็นการกระทำความผิดภายใต้พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินฯ ที่พบมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ (1) ชักชวนให้ออมเงินกินดอกเบี้ยที่มีลักษณะเป็นแชร์ลูกโซ่ (2) ชักชวนเล่นแชร์ที่แอบแฝงแชร์ลูกโซ่ (3) การชักชวนลงทุนซื้อทองคำ (4) การชักชวนลงทุนเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยน และ (5) การชักชวนลงทุนในหุ้นตามลำดับ

ทั้งนี้ ลักษณะการชักชวนให้ร่วมลงทุนที่พึงสังเกตได้ง่าย ๆ ว่าเป็นแชร์ลูกโซ่จะมีพฤติกรรมการชักชวนให้ร่วมลงทุน โดยสัญญาว่าจะจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนให้ผู้ร่วมลงทุนในอัตราที่สูงกว่าปกติและสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ (อัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ในช่วงเดือนตุลาคม 2565 - กันยายน 2566 อยู่ที่ร้อยละ 3.50 ต่อปี) ดังนั้น หากประชาชนพบเห็นพฤติกรรมการชักชวนให้ร่วมลงทุนโดยเสนอให้ผลตอบแทนในอัตราที่สูงกว่าร้อยละ 3.50 ต่อปี ให้พึงระมัดระวังและหลีกเลี่ยงการเข้าร่วมลงทุน ถึงแม้ในระยะแรกผู้ร่วมลงทุนอาจจะได้รับผลตอบแทนตามสัญญาก็ตาม แต่สุดท้ายจะถูกฉ้อโกงทรัพย์สินที่ลงทุนไปทั้งหมด เนื่องจากระยะแรกผู้ชักชวนจะหลอกล่อเพื่อให้เหยื่อหลงเชื่อและนำเงินมาลงทุนเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งให้เหยื่อชักชวนผู้อื่นมาร่วมลงทุนต่อ ๆ กันไปอีก แต่สุดท้ายทั้งเหยื่อและผู้ร่วมลงทุนรายอื่น ๆ ก็ไม่ได้ผลตอบแทนตามสัญญาและสูญเสียเงินทุนที่เป็นเงินต้นด้วย เนื่องจากไม่ได้มีการลงทุนจริงตามที่ชักชวน แต่เป็นการนำเงินของผู้ร่วมลงทุนรายใหม่ที่ถูกหลอกเช่นกันมาจ่ายหมุนเวียนให้กับผู้ลงทุนรายเก่าไปเรื่อย ๆ

สำหรับรูปแบบลักษณะการชักชวนการลงทุนที่เข้าข่ายเป็นแชร์ลูกโซ่ทั้ง 5 รูปแบบลักษณะดังกล่าว กพช. ได้จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่เพื่อแจ้งเตือนประชาชนให้ทราบและระมัดระวังลักษณะการชักชวนการลงทุนในแต่ละรูปแบบเพื่อหลีกเลี่ยงและป้องกันมิให้ตกเป็นเหยื่อและต้องสูญเสียทรัพย์สินในที่สุดโดยประชาชนสามารถตรวจสอบพฤติการณ์ที่พึงต้องหลีกเลี่ยงได้ที่ เว็บไซต์ สศค. (www.fpo.go.th) และเว็บไซต์ กพช. (www.1359.go.th) ทั้งนี้ หากประชาชนพบเห็นพฤติการณ์ดังกล่าวหรือมีข้อสงสัยสามารถแจ้งเบาะแสหรือสอบถามปรึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ศูนย์รับแจ้งการเงินนอกระบบ โทร. 1359

กองนโยบายพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

โทร. 02 169 7129 ต่อ 129, 135

ศูนย์รับแจ้งการเงินนอกระบบ สายด่วน 1359 กด 1